

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัจจัยในการเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม: กรณีศึกษาธุรกิจการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีประเด็นสำคัญในการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. การอภิปรายผลการศึกษา
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ในการสรุปผลการศึกษา ผู้ศึกษาได้แบ่งออกเป็น การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ การวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี การวิเคราะห์เกี่ยวกับขอบเขตความต้องการใช้งานของกิจการ การวิเคราะห์เกี่ยวกับประโยชน์ ปัญหาและอุปสรรคที่ได้รับจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี และการวิเคราะห์เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี โดยผู้ศึกษาขอสรุปผลการศึกษาตามลำดับดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่างอายุ 36–45 ปี จบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี/เทียบเท่า รองลงมาสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีระยะเวลาทำงานในกิจการมากที่สุดระหว่าง 6–10 ปี มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 20 ปี รองลงมาคือ 6–10 ปี ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน รองลงมาคือ พนักงานฝ่ายบัญชีและการเงิน ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ จำนวนพนักงานทั้งหมดในกิจการส่วนใหญ่มีจำนวนไม่เกิน 50 ธุรกิจ มีทุนจดทะเบียน โดยประมาณไม่เกิน 50 ล้านบาท ฝ่ายบัญชีและการเงิน

ของกิจการสามารถแบ่งงานย่อยๆ ออกเป็นด้านบัญชีสินทรัพย์มากที่สุดจำนวน 226 กิจการ รองลงมาคือบัญชีแยกประเภททั่วไปจำนวน 215 กิจการ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ที่กิจการใช้อยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่ใช้ โปรแกรม EXPRESS รองลงมาคือโปรแกรม ACCPAC โปรแกรม SAP โปรแกรม BUSINESS โปรแกรม FORMULA โปรแกรม EASY ACC โปรแกรม EASY WIN และน้อยที่สุดคือโปรแกรม AUTO FLIGHT ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกซื้อ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีส่วนมากจะเป็นคณะกรรมการบริหารระดับสูงของกิจการ จำนวน 131 ธุรกิจ รองลงมาคือ ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน กรรมการผู้จัดการ และผู้มีอำนาจตัดสินใจ น้อยที่สุด คือผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี โดยภาพรวมทั้งหมด อยู่ในระดับมาก พิจารณาปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับมากที่สุด มาก และระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามก็ตีความเห็นของผู้ที่ให้ ข้อมูล มีความแตกต่างกัน โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เนื้อที่ในการเก็บ ความสามารถในการกำหนดสิทธิการใช้งาน ความสามารถแสดงรายงานในรูปแบบต่าง ๆ ความสอดคล้องกับข้อกำหนดทางภาษีอากร ระบบการสำรองข้อมูล ข้อความเตือนในกรณีที่มีความ ผิดพลาดในการใช้คำสั่งที่สำคัญ ความรวดเร็วในการประมวลผล ความสามารถในการ เชื่อมต่อระบบย่อยต่าง ๆ (Modules) ความสามารถในการรองรับ Work Station บนระบบเครือข่าย ความสามารถผ่านรายการบัญชีแบบ Batch Processing และความสามารถในการเชื่อมโยงกับ ระบบงานที่มีอยู่เดิมโดยไม่ขัดข้อง ความสามารถในการแปลงค่าสกุลเงินได้ ความสามารถในการ ทำงานหลายจอภาพพร้อม ๆ กัน ความสามารถในการปรับปรุงหรือแก้ไขข้อมูลทั้งในงวดบัญชี และความสามารถผ่านรายการบัญชีแบบ Online Processing มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3.1 ปัจจัยด้านราคา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ราคาของโปรแกรมสำเร็จรูป ด้านบัญชี รองลงมาคือค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา ค่าใช้จ่ายในการให้คำปรึกษาในกรณีต่าง ๆ และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

3.2 ปัจจัยด้านสถานที่ / ผู้จัดทำหน้า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับมากที่สุด และมาก โดยสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ความน่าเชื่อถือของโปรแกรมฯ ความน่าเชื่อถือของผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย ชื่อเสียงของโปรแกรมฯ ชื่อเสียงของผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย

3.3 ปัจจัยด้านส่งเสริมการขาย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับมากที่สุด และมาก โดยสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ การให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหาหลังจากติดตั้งระบบ การรับประกันโปรแกรมฯ จากผู้ผลิตหรือจำหน่าย และการให้การอบรมการใช้งานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

3.4 ปัจจัยด้านอื่น ๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ปริมาณงานบัญชีของกิจการ ผู้บริหารของกิจการให้ความสำคัญกับการพัฒนาโปรแกรมฯ ผู้บริหารของกิจการให้ความสำคัญกับโปรแกรมฯ และกำไรสุทธิของกิจการค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

4. ความต้องการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีส่วนใหญ่อยู่ในลักษณะโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้เฉพาะส่วนงานบัญชี (Non-ERP) รองลงมาคือ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีเพื่อการบริหารทั้งองค์กร (ERP) ในปัจจุบันกิจการเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีเป็นส่วนใหญ่ คือ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้เฉพาะส่วนงานบัญชี (Non-ERP) ที่พัฒนาโดยธุรกิจไทย จำนวน 276 กิจการ รองลงมาจะเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีเพื่อการบริหารทั้งองค์กร (ERP) ที่พัฒนาโดยธุรกิจไทย โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้เฉพาะส่วนงานบัญชี (Non-ERP) ที่พัฒนาธุรกิจต่างประเทศ และเลือกใช้อันดับสุดท้ายคือ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีเพื่อการบริหารทั้งองค์กร (ERP) ที่พัฒนาโดยธุรกิจต่างประเทศ เหตุผลในการเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยคำนึงถึงราคาของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมากที่สุด จำนวน 254 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 76.28 รองลงมาคือ ความเพียงพอต่อการใช้งาน ความน่าเชื่อถือของโปรแกรม ความน่าเชื่อถือของผู้จำหน่าย จำนวน 94 กิจการ ความน่าเชื่อถือของผู้ผลิต จำนวน 47 กิจการ และเหตุผลอื่น ๆ อีก

5. ปัญหาและอุปสรรคที่ได้รับจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ด้านประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ อย่างไรก็ตาม ความเห็นของผู้ที่ให้ข้อมูลมีความแตกต่างกันเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ผลของงานมีความถูกต้อง ผลของงานมีความน่าเชื่อถือ มีความทันเวลา ผลของงานมีความครบถ้วน และผลของงานตรงต่อความต้องการใช้งานมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ ด้านปัญหาและอุปสรรคในการใช้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ความยากในการปรับปรุงให้เข้ากับลักษณะของกิจการมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ พนักงานขาดทักษะในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

มีการเขียนรายงานเพิ่มเติมจำนวนมาก ไม่สามารถเป็น Real Time ได้และมีขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อนทำให้เสียเวลาในการทำงาน ตามลำดับ

อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องปัจจัยในการเลือกซื้อ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม: กรณีศึกษาธุรกิจการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ครั้งนี้พบว่ามีการให้ความสำคัญในทุกๆ ปัจจัย ทั้งผลิตภัณฑ์ (Product) โดยมุ่งเน้นในเรื่องเนื้อหาที่ในการเก็บข้อมูลเป็นสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องในระบบบัญชีและการวิเคราะห์ที่ค่อนข้างมาก หากพื้นที่การจัดเก็บข้อมูลมีจำกัดจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยด้านราคา (Price) มุ่งเน้นราคาของ โปรแกรมสำเร็จรูปด้านบัญชีเนื่องจากราคามีความแตกต่างกันขึ้นกับวัตถุประสงค์ในการใช้ ปัจจัยด้านสถานที่ / ผู้จัดทำหน่าย (Place) มีประเด็นสำคัญในการพิจารณา คือความน่าเชื่อถือของ โปรแกรมฯ เนื่องจากต้องเป็นแหล่งที่น่าเชื่อถือทั้งในเรื่องลิขสิทธิ์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย ปัจจัยด้านส่งเสริมการขาย (Promotion) ซึ่งมุ่งเน้นเรื่องการให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหา หลังจากติดตั้งระบบ เนื่องจากการให้บริการหลังการขายที่ดีจะช่วยลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้โปรแกรมในระยะยาว สำหรับปัจจัยด้านอื่นๆ ได้แก่ ปริมาณงานบัญชีของกิจการจะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนในการตัดสินใจเนื่องจากปริมาณงานบัญชีของแต่ละผู้ประกอบการจะมีปริมาณที่ไม่เท่ากัน การพิจารณาจึงต้องเหมาะสมกับการใช้จริงซึ่งจะได้ไม่เป็นการลงทุนที่สูญเปล่าหรือใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ

ความต้องการใช้งาน โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีส่วนใหญ่อยู่ในลักษณะ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้เฉพาะส่วนงานบัญชี (Non-ERP) ที่พัฒนาโดยธุรกิจไทย ทั้งนี้ค่านึงถึงราคาของ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี มีราคาไม่สูงมากจนเกินไป และหากต้องการพัฒนาหรือเพิ่มประสิทธิภาพในอนาคตสามารถดำเนินการได้สะดวกและรวดเร็วมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุวรรณิ รุ่งจตุรงค์ (2551) พบว่า รายได้ของธุรกิจ ขนาดของธุรกิจและทักษะของพนักงานบัญชีมีความสัมพันธ์กับการเลือกซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี และในการเลือกซื้อ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีผู้จัดการฝ่ายบัญชีจะคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัยในการใช้งานมาก เช่นเดียวกับบอ โฉทัย ม่วงทิพย์ (2551) พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยด้านส่งเสริมการขายคือ ขอบเขตความต้องการ ใช้งาน นั้นมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกซื้อ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีโดยกิจการที่มีขอบเขต

ความต้องการใช้งานเฉพาะส่วนงานบัญชีจะเลือกซื้อ โปรแกรมฯ ที่พัฒนาโดยธุรกิจในประเทศไทย และกิจการที่มีขอบเขตความต้องการ ใช้งานเพื่อการบริหารงานทั้งองค์กรจะเลือกซื้อ โปรแกรมฯ ที่พัฒนาจากต่างประเทศ ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมากที่สุด คือ ผลของงานมีความถูกต้อง ปัญหาและอุปสรรคที่ได้รับมากที่สุดคือ มีการเขียนรายงานเพิ่มเติมจำนวนมาก ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีสูงสุด คือ ความเพียงพอในการใช้งาน Raghunathan and Suzanne (2008) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของกิจการขนาดย่อมพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจ เลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของกิจการขนาดย่อม คือ การอบรมการใช้งานโปรแกรม สำเร็จรูปฯ ความสามารถในการทำงานของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี คำชี้แนะจากสำนักงาน บัญชีหรือสำนักงานสอบบัญชี ต้นทุนของโปรแกรมสำเร็จรูปฯ คุณลักษณะ ความยืดหยุ่น ความง่าย ในการใช้งาน การให้การสนับสนุนจากผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายโปรแกรมสำเร็จรูปฯ

อย่างไรก็ดียังคงพบอุปสรรคจากทั้งกรณีของตัวโปรแกรมเองที่ไม่สามารถใช้ได้กับทุก ธุรกิจประกอบการได้อย่างกว้างขวางต้องมีการปรับใช้ให้เหมาะสม ซึ่งในแต่ละธุรกิจอาจมี รายละเอียดความต้องการที่แตกต่างกันไป และบุคลากรยังขาดทักษะการใช้โปรแกรม ซึ่งจะส่งผล ต่อความคล่องตัวต้องอาศัยการจัดทำรายงานด้วยกระดาษเพิ่มเติมจึงรู้สึกว่ามีงานเพิ่มขึ้น และโปรแกรมในปัจจุบันยังคงเป็นลักษณะของการจัดการแบบ Back Office เท่านั้น ดังนั้นการใช้ ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์เสนอต่อผู้บริหารอาจยังไม่ทันต่อความต้องการในการใช้งานในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุวรรณี รุ่งจตุรงค์ (2551) พบว่าปัญหาและอุปสรรคที่พบ จากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี พบว่ามีปัญหาในเรื่องพนักงานบัญชีขาดความรู้ความเข้าใจ ในการใช้โปรแกรมมากที่สุด ศิริพร หทัยพันธ์ลักษณ์ (2550) พบว่าการใช้กลยุทธ์ด้านการผลิต และวิธีปฏิบัติทางการบัญชีบริหารที่ก้าวหน้ามีความสัมพันธ์กัน อธิบายได้ว่าเมื่อองค์กรมีการใช้ กลยุทธ์ ด้านการผลิตมากขึ้นก็มี ความจำเป็นต้องใช้วิธีปฏิบัติทางบัญชีที่ก้าวหน้าเพิ่มมากขึ้น ตามไปด้วยนั่นหมายถึงต้องมี การใช้สารสนเทศทางการบัญชีเพิ่มขึ้นด้วยนั่นเอง แสดงให้เห็นว่า สารสนเทศทางการบัญชี เป็นสิ่งสนับสนุนการดำเนินการขององค์กร ซึ่งสามารถใช้เป็นเครื่องมือ ในการตัดสินใจของผู้บริหารได้ ดังนั้นการใช้สารสนเทศทางการบัญชีของผู้บริหารอย่างมี ประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะ นำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายได้ การศึกษาของวรภรณ์ เหลืองวิไล (2551) พบว่าการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศทางการบัญชีบริหารจากเทคนิคต้นทุนกระบวนการ/ ต้นทุนช่วงการจัดทำงบประมาณ การวิเคราะห์ผลต่าง ต้นทุนมาตรฐาน การวิเคราะห์งบการเงิน

การกำหนดราคาไอออนระหว่างส่วนงาน การจัดทำรายงานต้นทุนคุณภาพ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน ปริมาณกำไร ทำให้ผลการดำเนินงานมี แนวโน้มดีขึ้น

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าปัจจัยด้านองค์กร ได้แก่ ธุรกิจการศึกษาที่มีจำนวนพนักงานต่างกัน ทุนจดทะเบียนต่างกัน ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีต่างกัน และความต้องการของผู้บริหารต่างกันมีผลต่อการเลือกซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของธุรกิจการศึกษาต่างกัน มีผลให้การเลือกซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน นั่นคือ สมมติฐานการศึกษาในทุกประเด็นปัจจัยได้รับการสนับสนุนเมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ด้านราคา (Price) ด้านสถานที่/ผู้จัดจำหน่าย (Place) ด้านส่งเสริมการขาย (Promotion) และด้านอื่นๆ พบว่าทุกกลุ่มมีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Raghunthan and Suzanne (2008) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของกิจการขนาดย่อม พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีขึ้นกับขนาดของกิจการ ความเร็วในการประมวลผลของคอมพิวเตอร์ ต้องทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น วารสาร สอบถามจากผู้ขาย หรือผู้ใช้หรือจากโปรแกรมทดลองใช้งาน ก่อนตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี การอบรมการใช้งาน โปรแกรมสำเร็จรูปฯ ความสามารถในการทำงานของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี คำชี้แนะจากสำนักงานบัญชีหรือสำนักงานสอบบัญชี ต้นทุนของโปรแกรมสำเร็จรูปฯ คุณลักษณะ ความยืดหยุ่น ความง่ายในการใช้งาน การให้การสนับสนุนจากผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย โปรแกรมสำเร็จรูปฯ Gelinas and Others (2010) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์ปัจจัยในการเลือกซื้อระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ใหม่ ต้องคำนึงถึง รายการต่างๆ ได้แก่ แหล่งจัดเก็บข้อมูล (Data Storage) ขนาดของไฟล์ ขนาดของฐานข้อมูล ความสามารถในการเพิ่มขนาดของไฟล์และฐานข้อมูล อุปกรณ์ต่อพ่วง เช่น เครื่องพิมพ์ สามารถที่จะทำงานได้กับ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี การสื่อสารข้อมูล (Communication) การสำรองข้อมูลและความปลอดภัยของข้อมูล (Backup and Security) การประมวลผล (Processing Approaches) เป็นการประมวลผลแบบรวมศูนย์หรือเป็นแบบประมวลผลที่เครื่องลูกข่าย ความเชื่อถือได้ของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ เช่น ใช้ระยะเวลาสั้นในการกู้ระบบคืน ในกรณีที่ระบบล่ม เป็นต้น พิจารณาถึงต้นทุนและประโยชน์ที่กิจการจะได้รับจากการนำระบบบัญชีคอมพิวเตอร์และ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมาใช้ในกิจการ ราคา และข้อจำกัดด้านงบประมาณ พิจารณาผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่ายในด้านต่าง ๆ เช่น ระยะเวลาในสัญญารับประกัน การทำงานของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี เช่น การนำเข้าข้อมูล สารสนเทศที่ได้สอดคล้องกับความต้องการของกิจการหรือไม่ ขนาดของไฟล์ ระดับการเข้าถึงระบบปฏิบัติการที่โปรแกรม

ต้องใช้ปริมาณรายการค้าของกิจการที่จะมีในอนาคต โปรแกรม ฯ สามารถรองรับรายการค้าเหล่านี้ได้หรือไม่ ความสามารถในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของกิจการ เช่น เป็นโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ที่สอดคล้องกับระบบบัญชีของกิจการ พิจารณาว่ากิจการอื่นๆ ในธุรกิจการศึกษาใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ฯ ไດในการบันทึกบัญชีแต่ละโปรแกรมมีข้อดีข้อด้อยอย่างไรบ้าง ความเชื่อถือได้ของแต่ละโปรแกรมเป็นอย่างไร การอบรมการใช้งานโปรแกรมที่จะได้รับจากผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่าย มีความเหมาะสมหรือไม่ การให้การช่วยเหลือในด้านการติดตั้ง การบำรุงรักษา ค่าใช้จ่ายที่อาจจะเกิดขึ้นภายหลังการจัดหาโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ความง่ายในการใช้งาน และความสามารถในการถ่ายโอนข้อมูลกับโปรแกรมอื่น ๆ ที่กิจการมีอยู่สามารถทำได้สะดวก Mattingly (2010) ได้กล่าวถึงวิธีการเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ว่าต้องวิเคราะห์ถึงความต้องการ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของกิจการ เปรียบเทียบลักษณะของโปรแกรมสำเร็จรูป ฯ ต่างๆ กับความต้องการของกิจการ พิจารณาถึงต้นทุนที่แท้จริงทั้งหมดเกี่ยวกับโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี โปรแกรมสำเร็จรูป ฯ ระดับต่ำ จะสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายแก่กิจการขนาดย่อมได้ แต่จะขาดคุณสมบัติบางอย่างไป เช่น ไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดทางภาษีอากร พิจารณาถึงขนาดของกิจการ และความซับซ้อนของรายการในอนาคตด้วย พิจารณาถึงงบประมาณและความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พิจารณาว่าโปรแกรมสำเร็จรูป ฯ นั้น ผู้ใช้สามารถปฏิบัติงานกับโปรแกรมสำเร็จรูป ฯ ได้ง่าย หน้าจอและเมนูสมเหตุสมผลหรือไม่ เช่นเดียวกับ Johnston (2009) ที่กล่าวถึง กลยุทธ์ในการจัดหาโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ให้เหมาะสมกับกิจการไว้ โดยให้พิจารณาถึงประเด็นว่าเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่เหมาะสมกับรูปแบบของกิจการ ไม่มีลักษณะหรือคุณสมบัติที่เกินความจำเป็น เพราะจะเป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายให้แก่กิจการเพิ่มขึ้นด้วย ต้องเข้าใจกระบวนการทางธุรกิจของกิจการให้ครบถ้วนก่อน และพิจารณาว่า โปรแกรมสำเร็จรูป ฯ ที่มีอยู่นั้นเหมาะกับหน้าที่งานต่าง ๆ ของกิจการหรือไม่ เช่น ด้านระบบเงินเดือนและค่าจ้าง ระบบสินค้าคงคลัง ระบบใบกำกับสินค้า ระบบลูกหนี้ เป็นต้น ในกิจการขนาดกลางอาจต้องมีการตั้งคณะกรรมการให้คำปรึกษาในด้านการจัดหาโปรแกรมสำเร็จรูป ฯ ซึ่งจะมีหัวหน้าแผนกบัญชี เป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการด้วย พิจารณาความต้องการของโปรแกรมสำเร็จรูป ฯ ของกิจการ จัดทำเอกสารกำหนดความต้องการ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของกิจการซึ่งจะใช้เป็นข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของกิจการ พิจารณาขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาที่มีความเป็นอิสระ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ผลิตหรือจำหน่ายโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี การเลือกใช้โปรแกรมประยุกต์อื่น ๆ ช่วย เช่น โปรแกรม Excel และโปรแกรม Access ซึ่งในระยะยาวแล้วจะทำให้เกิดค่าใช้จ่ายที่สูงกว่า เมื่อเทียบกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่มีสมรรถนะสูงแต่ราคาสูงกว่า เพราะอาจต้อง

มีการถ่ายโอนข้อมูล การเกิดความผิดพลาด และความซ้ำซ้อน ราคาซื้อของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี เป็นเพียงส่วนหนึ่งของต้นทุนที่แท้จริงซึ่งค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าบำรุงรักษาโปรแกรมสำเร็จรูป ค่าธรรมเนียมในการบำรุงรักษาโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในแต่ละปีประมาณ 10 %-20 % ของราคาซื้อ กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับคุณลักษณะของโปรแกรมสำเร็จรูปฯ ควรสอบถามหรือค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ แม้กระทั่งคู่แข่งของกิจการ ค้นหาข้อมูลจากเว็บไซต์ของผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายแต่ละรายเพื่อให้ทราบข้อมูลในเบื้องต้น ผู้ผลิตบายรายอาจจะให้ผู้ที่สามารถดาวน์โหลดโปรแกรมรุ่นทดลองมาใช้ก่อนได้ เยี่ยมชมผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย และสอบถามข้อมูลโปรแกรมสำเร็จรูป ๆ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่าย และผลิตภัณฑ์โปรแกรมสำเร็จรูป และพิจารณาถึงประเด็นทางด้านกฎหมายและสัญญาที่เกี่ยวข้อง อาทิ ระยะเวลาการรับประกันการฝึกอบรม การบำรุงรักษา และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยในการเลือกซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี: กรณีศึกษาธุรกิจเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการเลือกซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งยังสามารถตอบสนองความต้องการของธุรกิจการศึกษาในปัจจุบัน ได้ดียิ่งขึ้น เห็นควรดำเนินการดังนี้: -

1. ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี เพื่อช่วยให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้าและหน่วยงานภายนอก
2. การตัดสินใจเลือกซื้อ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีควรเลือกซื้อโปรแกรมที่เหมาะสมกับคุณลักษณะของธุรกิจ เช่น ขนาด การใช้งาน ปริมาณงาน เป็นต้น
3. การติดตั้งระบบควรมีการอบรมการใช้งานให้กับพนักงานผู้รับผิดชอบเพื่อให้เกิดความเข้าใจและทักษะที่ดี ก่อนการใช้งานจริง
4. การพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีควรให้เป็นแบบ real time สามารถเรียกใช้ข้อมูลหรือการวิเคราะห์เป็นปัจจุบันตลอดเวลาเพื่อช่วยให้ผู้บริหารได้ใช้ในการตัดสินใจทางการบริหารได้อย่างรวดเร็ว ถ้าน้ำคู่แข่ง
5. การพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีควรทำให้เหมาะสมและหลากหลายต่อการเลือกใช้ของธุรกิจที่มีความแตกต่างกัน

6. การพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีควรดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ ราคาที่เหมาะสม มีคุณภาพ และมีมาตรฐานเป็นสากล มีการให้บริการหลังการที่ดี เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการได้ตัดสินใจเลือกซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปฯ มากยิ่งขึ้น

7. ควรมีการศึกษาเพื่อวางแผนการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีในองค์กรของหน่วยงานย่อยให้สอดคล้องเป็นระบบ โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปฯ ที่มากกว่า 1 โปรแกรม อาจช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

8. ควรมีการศึกษาและพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีขององค์กรของตนอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง เพื่อให้มีประสิทธิภาพเฉพาะขององค์กรนั้นๆ มากขึ้น

9. ผู้บริหารควรใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีขององค์กรในการวางแผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ และใช้ในการบริหารองค์กร